

րած եւ չմարած կրի փոշի լեցընելու և մէջտեղը, նոյն մոխրով վրան ծածկելու և եւ վրան քանի մը լիտր շուր լեցընելու և որպէս զի կիրք մարի, որ միջոցին այնչափ մոխրի վրան լեցընելու և թխա-կով մը, որչափ որ շուգին կրի վրային մոխրով ծածկը բանայ: Այս զանգուածն երեք ժամ թող կը տրուի Տանգիտա, եւ այնուհետեւ ամբողջ լաւ կը խառ-նուի: Եւտոյ տակաւածեւ կառուց փայտեւ անօթոյ մը մէջ կը դրուի, եւ կոնք մը կակուղ շուր վրան կը լեցուի եւ փայտով կը խառնուի: Այնուհետեւ 24 ժամ Տանգիտա թող կը տրուի՝ որ միւրըր յա-տաւը նստի, որմէ ետքը ժնիւ շուրն՝ որ է աղաղին, մէկդի կ'առնուի, զանգուածին վրայ նոր շուր կը լեցուի, կը խառնուի եւ 24 ժամ՝ ետքը դարձեալ կ'առնուի: Առաջին աղիաղին այնչափ զօրաւոր պէտք է ըլլալ, որ եթէ մէջը թաթմ Տանկիթ մը մգուի, վրան լողայ: Եթէ յատասն երթայ, պէտք է աղ-կաղին նոր մոխրով վրայ լեցընել զգուշութեամբ:

Այս պատրաստութիւններէն ետեւ՝ քսան քիլոյ ծարղ մէկ մաս աղիաղի հետ տանթոյ մը մէջ կը դրուի. անօթն այնչափ մեծ ըլլալու է, որ մէջը դրուածը մինչեւ կէսը հասնի: Անօթը շափաւոր կրակի վրայ կը դրուի, վրան կը ծածկուի, քիշէ եւ ետքը կը բացուի եւ քսան մը ժամ անընդհատ կը խառնուի: Կոյն միջոցին յաճախ աղիաղը վրան կ'աւելցուի, ի սկզբան զօրաւորէն յետոյ տկարէն:

Իմանալու համար՝ որ աւելցուած աղիաղին բաւական է, պէտք է եռացող ծորելոյն երեք ժողոված կիզէ աղիաղին քիշ մ'առնուլ, մասը մէջը թաթիկէլ եւ քիշ մը ջրէ անընդունէ ետեւ լեզուն տանիլ: Եթէ լեզուն այրելու կամ խայ-թելու զգածում մը կ'առնելայ, նշան է թէ բաւա-կան է աղիաղին եւ օժտուր ծանր եւ կարծր պիտի ըլլայ: Ընդ հակառակն եթէ աղիաղին շատ քիշ է օժտուր եղաւ կ'ըլլայ, աղաւ չէ հանել, չէ շորնար եւ քիշ կ'ըլլայ. այնպէս որ քսան քիլոյ ծարղին 30 քիլոկրամ օժտու կ'ըլլէ:

Երբ եռացող զանգուածն օտանէ կերպարանք կ'առնու եւ թիկն թիկն կ'երկնայ, պէտք է քիշ քիշ երեք քիլոյ աղ լեցընել մէջը, որով զանգու-ածն փշուր փշուր կ'ըլլայ եւ աղիաղին կ'անջատի: Թող կը տրուի որ առանց խառնելու եռայ, մինչեւ որ աղիաղին յատակը նստի եւ ծարղով մնայայ: Այ-նուհետեւ վրայի օժտու կը լեցուի ծանրութեն աս-փակ արդի մէջ, որուն ներքի կողմէ լաթ ապաւ ըլլա-լու է եւ ասոր մէջ կը պաղի եւ կը պնդանայ: Եւ-տոյ կը շքուի, կը հանուի եւ թող կը տրուի որ օդոյ մէջ շորնայ, եւ կտոր կտոր կը կտրուի գոր-ծածութեան համար:

ՄԱՆՐԱՆՈՒՐԷ

Գաղղիոյ ընտանաց գաւաղաց թիին:

Փարիզի Revue socialiste լրագիրն նորերս անտեսադատական ընդարձակ յօդուած մը հրա-տարական է, եւ ի մէջ այլը գաղղիացի ընտանեաց զաւակաց թաւոյն աղետական դարձ է, որ 1886ին եղած աղգահամարէն առնուած է: Ասոր համեմատ 1886ին Գաղղիոյ մէջ

248.188	Ընտանիք	ունէին	Դական	զաւակ
313.400	"	"	6	"
549.693	"	"	5	"
936.853	"	"	4	"
1,512.054	"	"	3	"
2,265.317	"	"	2	"
2,512.611	"	"	1	"
2,073.205	"	"	0	"

Ըստ այսմ, Գաղղիոյ բոլոր ընտանեաց դէր-թէ կէսն կամի մէկ եւ կամի եւ ոչ մէկ զաւակ ունի:

ՊԵՂՊԵՐՏԻԱՆ ՏԵՄՈՐԱՐԱՆՆ

Վիեննա, 27 Նոյեմբերի:

Նոյեմբեր ամսոյն ամենմշակաւոր դէպքն է Պրագիւնի կայսրութեան մէջ ծագած ապստամբ-ութիւնը, որուն հետեւութիւնովքն Տոն Ռետոյի Կայսրն հրա-ժարելու հարկադրեցաւ, եւ Պրագիւնի կայսրութիւնն իրեն չասարակապետութիւն հրատարակեցաւ:

Յարկ մեզի հասած լոնքն ապստամբութեան վրայ բաւական զոհացողի տեղեկութիւնն չեն տար, վասն զի միայն կառավարութեան կողմանէ են տրուած լոնքն, սակայն ըստ լակաւինն տոյոյ է:

Մեզի ծանօթ պատմութիւնն հետեւեալն է: Հա-սարակապետական կուսակցութիւնը՝ որ տարւէ տարի կը զօրանար Պրագիւնի մէջ, վերջն ատեններս կցեաց զօրաց մէջ ալ մտող գանձն: Ասոնց պարագլուխն էր Թեոդորոս Տա Փոնգէա զօրավարը: Երբ զօրաց մեծա-զոյն մասն իրեն շանցեց Տասարակապետական կու-սակցութիւնը, ինն կառավարութիւնը տապալեց Տա Փոնգէալի գահեցիութեամբ նոր կառավարութիւն մը կազմեցաւ: Եւ հասարակապետութիւնն հրատարա-կեցաւ: Տա Փոնգէալ քանի մը կուսակցոց նոյ. 25ին Տոն Ռետոյի Կայսրն ամաղանոց՝ Ռետորոնի գնաց, իրենց որոշումն առնելու ընելու եւ զինք հրամարմնն յորդորելու համար, ծանուցանելով որ ուրիշ մար չկայ. ապա թէ ոչ ընտրութեան գահեցիկ պիտի ըլլայ: Թէ-ւ Կայսրն ի սկզբան հրամարմնու միտեալ չէր, սակայն տեսնելով թէ ընտրութեան չի կրնար ընդգիծանալ, հրա-ժարեցաւ կայսրութենէն, եւ հասարակապետականաց հսկողութեան ներքեւ քիշ մը ժամանակ մնալն ետքն շոգնեալ մը փոխադրեցաւ ընտանեօցն հանգիստ ան-յապաղ Եւրոպա դառնալու համար:

Ըստ Նորապոյի լոց Կայսրը Դեկտ. 1ին Լիսապոն պիտի հանի, որը մեծամեծ պատրաստութիւնը կը տես-նուին զինք փառաւորապէս ընդունելու համար:

Մնացած թուոյն մէջ ծանուցած էինք, թէ Գերմա-նիոյ Կայսրն ու Պապոսին Վերսալի մոլեգնանին այց-ելութեան պիտի երթան: Մոյն այցելութիւնը Նոյեմբերէ ամսոյն սկիզբներ տեղի ունեցաւ:

Վերսալի մոլեգնան իւր Վերսալիս հիւրերն այնպիսի շքեղութեամբ ու պատուով ընդունեցաւ, որ-պիսի քարոք որեւէ Վերսալիս մէջ չէր եղած: Գուրիւ-մոս Կայսրն այսպիսի սքանչել ընդունելութեան համար իւր երանանեաց զգածումն անազան առթիւ մէջ յայտ-նելով երեք օր ետքը մեկնեցաւ Կայսերական քաղաքն:

Ի դարձին իտալիոյ թագաւորն սակաւօրայն այցելութիւն մ'ընելով եւ սկսա Ռոպալոն քաղաքն Մատրիոյ Կայսրն հետ տեսակցելով՝ Պերլին դարձաւ:

ՀՐԱՅՈՒՐԱՆԻՅ ԵՒ ՊԵՂՊԵՐՏԻԱՆ ԻՄԲԱՐԳԻՐ

Հ. ՌԱԲՈՒՅԵԼ Կ. ՊԵՂՊԱՆ

ՎԱԵՆԱՆ, ԻՄԵՐԱՅԵՐԱՆԱՆ 89 ՄԱՐՏ